

Roxenda facies dum a te 4. aut. 5. miliar. distat ad Vperum.

A. Roxeyndt alst oost te zuinden van v. is
vijf ofte vijff mijlen. B. Roxeyndt alst Noordt oost van v. is
vijf ofte vijff mijlen.

Roxenda facies dum a te 4. aut. 5. mil.
distante ad Borrhaesloten.

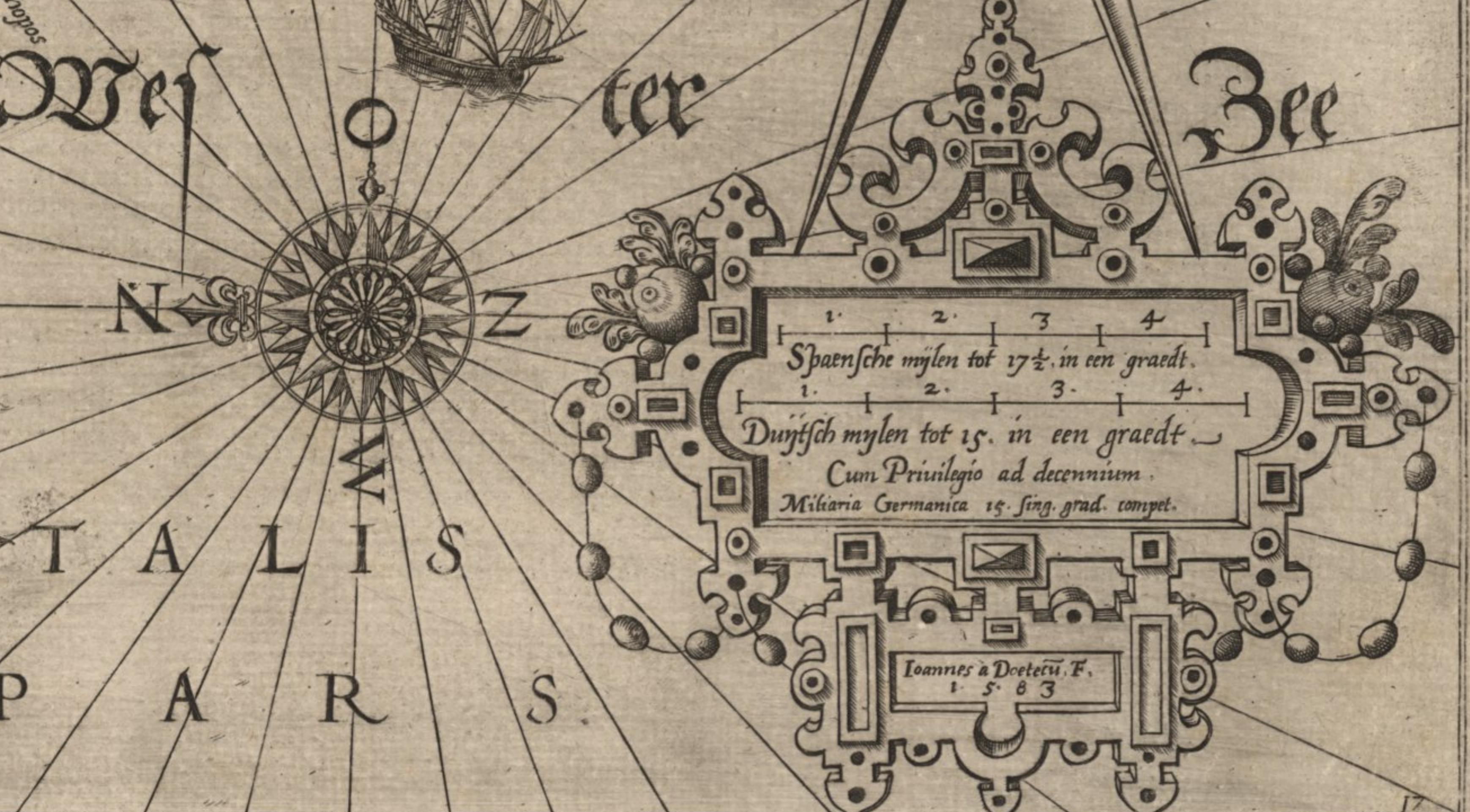
Lucas Ios aurigarius
Inuentor.

Sijntra

PORTUGALLIAE LISBONA

Zee Caerte van Portugal, Daer inne begrepen
de vermaerde Coopstadt van Lisbone S:
Vues; met hare Rivieren Soe hem die
selfde Landen verhoonen alsmen de Ri-
wieren op en off zeylt.

Charta maritima Portugallia, et celebris Emporiu Lisbone S.
Vbalis, et fluviorum descriptio: veraque facies harum regionum, cum
secundo et aduerso fluxu, navigantur fluvii.

MARI S OCCIDENTALIS

P A R S.

AMPLIOR LVSITANIAE DESCRIPTIO.

Continet hęc tabula Lusitanię medium & p̄cipua partem, in qua maior negotiatio, & p̄cipua tractantur commercia, ob Tagi amnis commodissimum situm, ad quem Oliosipo, celeberrima & Regia ciuitas, sita est, quę non immerito totius Europę Emporium celebrissimum dici potest. Aduehuntur autem ex India Orientali, p̄ciosissima quoque aromata, quęlibet geminę, alięque magni valoris Indi Orientalis merces, qualq; Asia emitit: quę ad regna, aliasque regiones Europę transferuntur. Olim hęc aduehebantur merces ex Afia, per mare Erythræum, in Alexandriam Aegypti, quę istinc, magnis impensis & labore, per mare Mediterraneum, in Italianam aduehēt, in reliquias Europa prouincias distrahebantur. Itaque, meo iudicio, merces istae, plerumque ter, quaterue venundabantur, prius quam in Europam peruenirent, pr̄ter alias cūm mari, tūm terra impenas non exigua. Nunc vero, p̄fertim circa salutis annum fesquimillesimum, p̄sens uauigatio innortuit, industria & experientia Nauclerorum & Gubernatorum Portugalensium, & Lusitanie. Regum laudanda diligentia & impensis, qua tota circumnauigatur Africa, & vñica nauis onerarię oneratione, merces istę Oliosiponem aduehuntur: quę quidem facillime, tum per fretum Herculeum, mare Mediterraneum, in Italianam, tum per mare Oceanum in Galliam, Angliam, Scotiam, Belgiam, Noruegiam, Daniam, perque mare Balthicum in Sueciam, Russiam, & extremos Septentrionis nauigabiles limites, deuehuntur.

Hac occasione creuit sensim lusitanorum Regum potentia, simul & opes: qui sua fixerunt insignia, ad omnes fere Africę maritimas oras, ab utraque linea Aequinoctialis parte, in Indianam usque Orientalem: vbi ad maris litora, non solum adueruntur quę p̄ciosissimae sunt merces, earum regionum, quę Gangem inter & Indum fluos sunt sitę, Indiaque vocantur: sed & parte ex superiori Asia, Borrhapeliotica, & Aquilonari, quin & ē Quinſia, totius vniuersi maxima & amplissima ciuitate, & magni Chami ditione. Quę merces, Lusitanorum nauibus onerarijs imposita, Oliosiponem aduehuntur: vnde modo non solum ad regna, Provinciasque Europeę p̄dictas, sed & pone Noruegiam, nauigio in Moscouiam vehuntur. Ministris itaque nunc impensis vniuersum fere circumeunt orbem, quam prius in Italianam peruenierant. Habet autem Moscouia Asiam ad Ortum: habeoque persuasum Quinzaiam, & magni Chami ditionem, viciniores fore Moscouię, quam India Orientali, vbi Lusitanorū appellunt naues, & primo merces p̄dictas nauibus imponunt. Quę merces Asiam, Africam & Europam, breui, vniuerſum fere orbem circumuehi debent, vt Moscouiam vique deferantur. Huius causa est: quod Mare Boreale, superne, & ad alteram Asia partem, nimia frigoris asperitate, semper concretum, pernauigari non potest: alias quidem breue esset à Quinzaia in Molcouiam iter. Terrestre vero iter, etiam si tutum & liberum foret nemo sanę mentis est, qui non intelligat, quantę molis esset, merces tam ponderosa, vt sunt Aromata, & similes merces, miliiarijs quingentis, sexcentis, aut septingentis, per montes & valles vehere. Plurimum igitur laudandus est Deus Optimus Maximus, qui hanc nauigandi artem mortalibus dedit. Paucis elapsis annis accidit, quod Moscouius quidam, à Magni Chami subditis captus fuerit, quem Quinzaiam deduxerunt: & istine Australrum versus, ad Indię regiones, vbi Lusitani appellunt, qui ipsum emerunt, vnaque Oliosiponem vehibant. Hic à nullo intelligi poterat, donec tandem Moscouiticę lingua periti appellerent, qui p̄recio soluto ipsum liberauerunt, & in patriam miserunt. Potest equidem hic gloriari, se totum circumiuisse & nauigare orbem.

Nunc vt redeam vnde sum digressus: Assero Oliosiponem modo esse totius orbis forum vniuersale. Ibidem enim & aduehuntur, & auchuntur quęcunque ex Oriente merces, per mare Boreale, & ex eodem Oriente, per mare Australre. Oliosipon ciuitas est magna & ampla, viginti mille aedes fere continens, pr̄ter Palatum Regium, & armamentarium nobile. Fluuios habet egregios, & ad partem continentis portas sedecim: super moenia, tress 72. validas, & Ecclesias Parochiales viginti quinque. Naves quę singulis annis ex alijs Europa partibus, ibidem appellunt onusta, Siligine, Tritico, Butyro, Caseo, Larido, Lignos, panis laneis & linceis, sunt fere innumerę: quę istinc redeunt onusta, tum speciebus Aromaticis, alijsque mercibus Asiaticis, tum Sale, Oleo, Vino, Saccharo, Oliuis, Vuis passis, Pomis Auricis, similibusque fructibus, quos Lusitanus producit ager.

3757

ORAE MARITIMAE CELEBRIORIS LVSITANIAE PARTIS, SCILICET A BARLINGIS VLTRA S. VVES, ACCVRATA DESCRIPTIO.

DIstat Barlingis Roxenda, miliaria duodecim ad Mesophenicem & Phoeniciam. Miliario ferē uno ad ortum Roxenda, est nauium statio, vulgo Cascalis dicta: ubi in decem duodecimue orgyarum gurgite, saiente Borea, anchora figi potest. Si Cascali sit in fluum Tagum nauigādum, secundum latus Boreale, prium angulū nigrum vitando, pr̄aternauigabis, rudentis ferē interstitio. Deinde vela facies, quartā rudentis partis distantia, ad angulum D. AEgidij: caue tamen ne leni aura, & summo maris decremente, hoc intres ostium, eo quod refluxus in Boreale vadum, vulgo de Noorder Chopas, violenter rapitur. Superato verò D. AEgidio, nauigabis iuxta latus Boreale, quoad arcem, vulgo Restiers, praterieris: anchoramque duodecim tredecimue orgyarum profundo committes ad Villam, vulgo Bolin dictam.

Sin autem Lisbonę profundum, vulgo Craecke diep, sit nauigandum, ponatur Occidens Roxenda terminus ē regione Cascais, donec cœnobij quod excelsa occupat, ad Occasum Restieri, turricula respondet, quae Borealem terrę partem tenet. Dirigatur tum nauis ad cœnobium D. Catharina, ad Borrhapeliotem fere, & Ipocaciam, donec in parte Australi sint due tertia aqua, pergatur inde versus Restierum, quod arx superetur: vbi quocunque vīsum sit, eiiciatur anchora.

Quod si profundum, vulgo Craecke diep, sit intronaugandum vel enauigandum obliquato cursu, predicta constituetur turricula duplicitis mali interuallo ad Occasum, aequaliter interstitio ad Boream p̄scripti cœnobij, & singulis vicibus, quoties has habes notas, vertetur nauis, donec D. Catharina a sequatur sinus.

Sed si ad vadum S. Vves, nauigandum fuerit, teneatur angulus primus ad Occidentem Zizembra, & quantum est nauis vnius longitudi, extra angulum, qui ad Ortum est, quod domus alba apparuerit super arcem quae ad litus est: & Arx Palmelo in magna comparebit valle. Notas has sic serua, adque Aquilonem & Mesaquilonem nauiga, donec arcem superaueris quae in litore: & inde secundum litus, rudentis interuallo in S. Vves. In puluiniis S. Vves, septem sunt Breuia, quae summo maris astu, orgyias quatuor altitudinis habent. Sunt hac Breuia ad Australē sicca, & aquis ferē supereminētia. Ostium iuxta latus Australē, cymbis tantummodo conuenit: anchoraque fitur ad ciuitatem S. Vves, in sex septemue orgyarum gurgite.

Sunt in hac Lusitanę parte tot tantaque commercia, & multiplices negociationes, vt in tota Europa vix secundum habeat. Abundat enim omni genere aromatum, Zaccharo, Argento, Auro, Vino, Oleo, Sale, Ebore, vermiculis qui Cochenilia dicuntur, ligno Bresiliiano, alijsque mercibus plurimis, quae ex India illuc aduehuntur, & inde per vniuersam Europam auuehuntur, venduntur, distribuuntur & consumuntur.

17

COSTA DE PORTUGAL - LISBOA - SETUBAL

por L. J. WAGHENAER 2 1883, impresso no. laudo n° 52
da Reiss & Anwermann 4/14 de Outubro de 1993, lot 3757 pa

D.M. 2,476.98 (m. diretas as taxas) ~